Hufvudstadsbladet
Lördag 5 september 2026

Oscar Wikström hjälper Oliver Reponen och Miko Lojamo som målar stenar i protest mot att deras skola kan läggas ner. FOTO: KRISTOFFER ÅBERG

Svenska skolan i Kouvola fick skrämselhicka

Kouvola

Vid terminsstarten fick familjer och personal vid Svenska skolan i Kouvola ett chockbesked: skolan kan stängas. Med det skulle en över hundraårig era med svensk utbildning på orten vara över. Men det visar sig att protester kan ge resultat.

Sexorna Oliver Reponen och **Miko Lojamo** ber assistenten **Oscar Wikström** klämma ut målarfärg som de snart ska få doppa sina penslar i: gult och blått.

– För att vi pratar svenska, förklarar Miko, och Oliver nickar.

Det blir visserligen den svenska flaggan som målas, men att sätta färg på det svenska i Finland är kanske inte det lättaste.

Svenska skolan ingår i den finska Keskustan koulu i Kuusankoski.

Huvudsaken är att budskapet går fram. Eleverna målar stenar som ska läggas ner i en gemensam protestaktion mot de skolstängningar som planeras i Kouvola. På den listan finns också Svenska skolan.

Initiativet till stendemonstrationen kommer från föräldrarna, och läraren **Katja Kiiski** är med på noterna.

– Vi ska visa att varje elev har vikt och betydelse och inte bara är en siffra, läser hon i instruktionerna.

Keskustan koulu finns uppe på en backe i Kuusankoski, som numera är en del av Kouvola. På andra våningen i funkisbyggnaden har Svenska skolan sina två klassrum.

Ett par kilometer bort tornar UPM:s pappers- och cellulosafabriker upp. Det var på grund av det första pappersbruket som en svensk skola ursprungligen startade på orten. Kymmene bruks privata svenska samskola inledde verksamheten 1914.

Senare blev skolan kommunal och sedan 2015 en del av den stora finska skolan med elever i klasserna 1–6.

Det fungerar bra, tycker enhetsskolans rektor **Nina Matikainen**.

– Jag ser två språk i samma enhet som en styrka.

Hon har jobbat som rektor i ett år och har som tanke att det svenska kunde synas mer i undervisningen i hela skolan. Den svenska verksamheten bidrar också med traditioner, som luciafirandet som alla är med på.

– Visst är min önskan att den svenska skolstigen bevaras i Kouvola, säger hon.

När vi besöker skolan säger hon att hon fortfarande är hoppfull. Det kommer att visa sig att hon får rätt.

Kouvola är en så kallad språkö. Enligt den senaste statistiken bor 275 personer med svenska som modersmål i staden.

Trenden har varit nedåtgående, men ännu snabbare har stadens totala befolkning minskat de senaste åren. Det är en orsak till de omfattande planerna på att stänga och slå ihop skolor.

Svenska skolan har i dag bara 13 elever, och just nu ser det sämre ut med återväxten på daghem och förskola.

Nina Matikainen har plockat fram siffror som visar att elevantalet har gått upp och ner genom åren. Skolan har som mest haft 23 elever om man ser till de senaste tolv åren. Så här få har inte gått i skolan sedan början av 2000-talet.

Förutom det överhängande nedläggningshotet, som präglat terminsstarten, är en annan förändring att skolan måste klara sig med bara en lärare. Det är staden som beslutat så.

Katja Kiiski är därför glad över att Oscar Wikström gör sin praktik i skolan, men säger att det skulle vara viktigt för eleverna att ha fler språkliga förebilder.

– Det finns *jätteliten* på min sten, utbrister en elev, och det blir en stunds funderande kring den svenska översättningen, lav.

Också pedagogiskt skulle det vara bra med två lärare, säger Kiiski. Hon ser Svenska skolan som en möjlighet att locka folk att bosätta sig på orten, till exempel de som kan jobba på distans.

Själv blev hon lärare i skolan nästan av en slump och är nu inne på sitt åttonde år.

– Det är en väldigt trevlig skola, gemenskapen är så fin. Alla känner varandra och har något gemensamt att sträva efter.

Föräldraengagemanget aktiverades på allvar när nedläggningsplanen blev känd. Föräldraföreningen har mötts, hört sakkunniga och skrivit brev till tjänstemän och beslutsfattare.

HERTONÄS GÅRDS MUSEUM
INTRÅDE 10 € / 5 €
Öppet söndagar maj–september kl. 12–14.
Välkommen!
Borgbyggarvägen 12 Helsingfors | www.hertonasgard.fi | info@hertonasgard.fi | 040 152 0165

Oliver Reponen åker till och från skolan med taxi. Pappa Mikael och mamma Anne möter honom.

Katja Kliski skämtar med Nelly Reponen och provar på hennes kind om pensein är ordentligt tvättad.

Skolan har från och med detta läsår en lärare.

Rektor Nina Matikainen säger att det svenska både är en tight gemenskap och en del av hela skolan.

I sin skrivelse frågar de hur förskoleundervisningen ska ordnas för de yngre barnen och hur staden ska se till att den svenska skolstigen inte bryts?

De svenskspråkiga barnen har lagstadgad rätt till skolgång på svenska, men den behöver inte finnas i kommunen. Hur långa blir inte skoldagarna om de små barnen behöver ta tåget till exempelvis Kotka, undrar föräldrarna.

Och hur ordnas undervisningen för de barn som börjat på svenska men efter nedläggningen flyttar till den finska sidan för att de inte av praktiska skäl vill åka till annan ort?

Anne och **Mikael Reponen** hör till dem som arbetat för skolan länge. De har sex barn mellan 10 och 25 år. Fem av barnen har gått eller går i Svenska skolan, Mikael själv också.

Till den finska närskolan skulle han ha haft 300–400 meter, men han sattes på en taxi för att åka 30 kilometer till Kuusankoski. En nästan lika lång resa är det nu från familjen Reponens hem på landsbygden till Svenska skolan.

Ändå har skolvalet varit självklart.

– Om inte barnen går i svensk skola lär de sig inte svenska ordentligt. I den här trakten är det oerhört viktigt eftersom finskan är så stark, säger Mikael Reponen, som har svenska som modersmål.

Anne Reponen säger att de äldre barnen haft klar nytta av sin svenska i arbetslivet. Båda talar om rikedomen med en tvåspråkig och svenskspråkig kultur.

Akut blev kampen nu, men ovissheten har pågått länge menar de, ända från dagistiden.

– Alla tänker inte att svenskan är så viktig, utan bara en extra kostnad, säger Mikael Reponen.

Och så. Samma torsdagseftermiddag som vi mötts och ungefär samtidigt som Oliver – som vi träffade i skolan – stiger ur skoltaxin hemma på gården, lägger staden ut följande information på sin sajt:

"Förslaget har preciserats när det gäller den svenskspråkiga undervisningen, och nedläggningen av Svenska Skolan har strukits ur förslaget till servicenät."

En god nyhet alltså. Anne Reponen pustar ut och säger att det nu blir arbetsro i skolan i alla fall för ett tag.

– Jag är försiktigt positiv, men det här är inte nödvändigtvis varaktigt.

Enligt henne måste elevmängderna nu fås upp. Det är också något som antyds i stadens pressmeddelande "för att verksamheten på längre sikt ska vara pedagogiskt, funktionsmässigt och ekonomiskt hållbar".

Hon funderar om staden slängde upp en slags testballong.

– Och när det blev rabalder så drog de bort förslaget från föredragningslistan.

Hon ifrågasätter kvaliteten på beredningen, för hennes bild är att det är föräldrarna som behövt ta fram fakta i frågan.

Mikael Reponen tycker att staden själv har försatt skolan i situationen med minskade elevmängder. Enligt Anne Reponen har det till exempel inte funnits någon information om skolan på stadens sajt förrän för några år sedan.

Silja Kavilo är chef för utbildningstjänsterna i Kouvola. Hon säger att staden har gjort en helhetsbedömning och kommit fram till att den ekonomiska nyttan är rätt liten jämfört med de utmaningar som barnen och familjerna skulle få om skolan stängdes.

Det handlar bland annat om de långa skolresor som föräldrarna tagit upp.

– Det är klokare att vi fortsätter med den nuvarande modellen och försöker stärka den så att vi får undervisningen mer hållbar pedagogiskt. Det skulle förstås kräva att vi fick lite fler elever.

Ett antalskraveller en tidsfrist för när det ska vara nått finns ändå inte.

Att staden gör en kovändning i ett så sent skede, när ärendet är på väg till nämndbehandling, förklarar Kavilo med att en del av beredningen har varit att höra olika aktörer, som invånare och personal.

Spelade föräldrarnas aktivitet in?

– Så klart på så sätt att de har fört fram sitt perspektiv och sin erfarenhet. Det har varit värdefullt och har säkert påverkat, och ska också göra det.

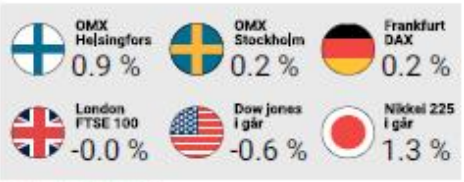
Och de målade stenarna?

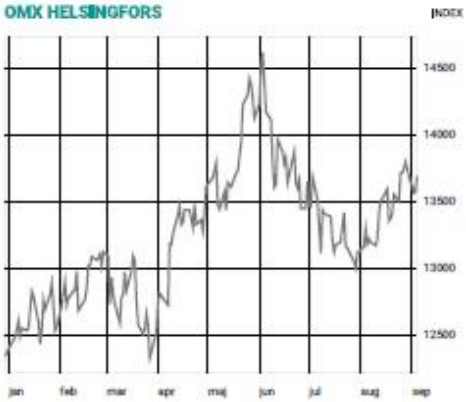
De ska fortsättningsvis användas i demonstrationen.

– Nu kämpar vi för de andra skolorna, säger Anne Reponen.

Anna Svartström
anna.svartstrom@hbl.fi

BÖRSEN i går kl.18.30

Vinnare

	Kurs	Förändr. %
SSH Communications Security	2.250	6.64
YIT Corporation	3.480	5.94
Harvia	45.20	4.15
Exel Composites	13.40	3.88
Honkarakenne B	2.49	3.32
Fortum	20.980	2.94
Nokia	8.656	2.93
Trainers' House	2.20	2.80
Finnair	4.626	2.75
SSAB A	9.484	2.66

Förlorare

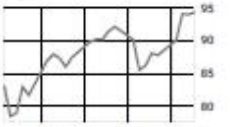
	Kurs	Förändr. %
Solteq	0.290	-3.33
Saga Furs C	16.00	-3.03
Endomines Finland	9.69	-2.81
Glaston	1.070	-2.73
Sotkamo Silver	0.4680	-1.89
Talenom	3.39	-1.74
Reka Industrial	4.08	-1.69
Lumo Kodit	8.030	-1.53
F-Secure	1.922	-1.44
IQM Quantum Computers	9.335	-1.43

VALUTOR

Sverige	SEK	11.1127
Danmark	DKK	7.4744
Norge	NOK	10.8016
USA	USD	1.1619
Storbritannien	GBP	0.8590
Ryssland	RUB	99.7800
Polen	PLN	4.3123
Ungern	HUF	362.2000
Schweiz	CHF	0.9405
Kina	CNY	7.8023
Japan	JPY	181.3509
Hongkong	HKD	9.1096
Kanada	CAD	1.6075
Australien	AUD	1.6116

RÅVAROR

Olja

Guld

STORA BOLAG

	Kurs	Förändr. %
Elisa	35.46	-0.78
Fiskars A	14.00	1.45
Fortum	20.980	2.94
Huhtamäki	31.68	0.64
IQM Quantum Computers	9.335	-1.43
Kalmar	40.04	1.83
Kemira	17.48	0.06
Kesko A	22.05	0.68
Kesko B	22.64	1.25
Kone B	51.50	-0.43
Konecranes	29.66	1.44
Lumo Kodit	8.030	-1.53
Mandatum	6.340	0.16
Metso	17.74	1.20
Metsä Board A	4.42	-0.45
Metsä Board B	3.466	2.18
Neste	31.96	2.34
Nokia	8.656	2.93
Nokian Renkaat	16.29	1.24
Nordea	17.910	0.00
Orion A	79.50	-0.13
Orion B	79.80	-0.19
Outokumpu	5.735	0.26
Qt Group	35.42	1.20
Sampo A	9.680	-0.68
Sanoma	9.75	-0.51
SSAB A	9.484	2.66
SSAB B	9.528	2.65
Stora Enso A	10.15	-0.98
Stora Enso R	10.180	1.65
Telia Company	3.988	-0.30
Terveystalo	7.93	1.28
Tieto	19.35	-0.97
UPM-Kymmene	24.24	0.96
Vaisala A	57.50	-1.37
Valmet	28.62	0.42
Wärtsilä B	29.12	0.66

UTLÄNDSKA BÖRSER

	Kurs	Förändr. %
OMX Stockholm	3284.08	0.18
OMX Copenhagen	1347.39	-0.04
Oslo Börs	2103.63	-0.10
Dow Jones	50384.57	-0.56
NASDAQ	29486.20	0.01
Tokyobörsen	65020.94	1.26
Shanghaibörsen	3930.12	-0.30
Hongkongbörsen	25650.87	1.74
Londonbörsen	10831.09	-0.00
Euronext	1910.53	0.19
Frankfurtbörsen	26046.40	0.17

MEST OMSATTA AKTIER

	Oms (MEUR)	Förändr. %
Nokia	104.95	2.93
Neste	43.81	2.34
Nordea	38.24	0.00
Sampo A	21.22	-0.68
Kone B	21.07	-0.43

källa: Infront